

Μιας βδομάδας λέξεις



Στην Πατάγια της Ταϊλάνδης αφίχθη το πλήρωμα του αμερικανικού αεροπλανοφόρου Αβραάμ Λίνκολν. Στο γνωστό τουριστικό θέρετρο θα έχουν την δυνατότητα να ξεχαρμανιάσουν οι άντρες και οι γυναίκες του πολεμικού ναυτικού που μετά από πάνω από διακόσιες μέρες στη θάλασσα, χιλιάδες νεκρούς Ιρανούς αμάχους και ένοπλη προστασία του γενοκτονικού Ισραήλ έχουν ανάγκη όσο λίγοι ένα ευχάριστο διάλειμμα. Θα συνεχίσουν έτσι την άνω των 60 χρόνων παράδοση των αμερικανικών στρατευμάτων να ξεκουράζονται στη συγκεκριμένη περιοχή μετά από μαζικά εγκλήματα πολέμου και δολοφονίες αθώων ανθρώπων που έτυχε να έχουν γεννηθεί στη λάθος χώρα. Ήταν αρχές της δεκαετίας του 1960 όταν μια παρέα στρατιωτών επέλεξε την παραλία της Πατάγια για να απολαύσει την πρόσκαιρη διακοπή των επιχειρήσεων στο Βιετνάμ. Ένα μικρό ψαροχώρι, παγκοσμίως άγνωστο ως τότε, είχε μόλις ξεκινήσει το ταξίδι μετατροπής του σε παράδεισο σεξοτουρισμού (εντάξει, και «κανονικού» τουρισμού) για λευκούς δυτικούς που απολάμβαναν τις θαυματοργές δυνατότητες του σκληρού συναλλάγματος τους. Απολαμβάνει πλέον μέχρι και ειδικό διοικητικό καθεστώς για να μπορεί να κατασκευάζει τις απαιτούμενες υποδομές χωρίς τα βάρη της διαβόητης ταϊλανδέζικης γραφειοκρατίας, καθώς και να προσαρμόζεται γρήγορα στις μεταβαλλόμενες διαθέσεις του διεθνούς κεφαλαίου. Η περιοχή έχει βάλει τα καλά της για να υποδεχθεί τους αξιότιμους τουρίστες του αμερικανικού ναυτικού, η τοπική αστυνομία ήδη έστειλε τους πρώτους δύο βίαιους και μεθυσμένους ναύτες πίσω στο πλοίο τους και όλα δείχνουν ότι τα πράγματα θα κυλήσουν ομαλά. Είναι, πάντως, ένα παράδειγμα του πώς μπορεί να επηρεάσει μια χώρα η επένδυση στη μονοκαλλιέργεια του τουρισμού, η απόλυτη πρόσδεση στο άρμα των μεγάλων εγκληματιών πολέμου της εποχής μας και η ασυδοσία των «φιλοξενούμενων» που απολαμβάνουν σε προνομιακές τιμές ό,τι έχει να προσφέρει ο τόπος.

Δεν είναι μόνο οι Αμερικανοί στρατιώτες που χαλαρώνουν στην Ταϊλάνδη. Χιλιάδες Ισραηλινοί και Ισραηλινές απολαμβάνουν τις διακοπές τους στην ασιατική χώρα, αξιοποιώντας και τα κρατικά χρηματοδοτούμενα προγράμματα για την αναψυχή των στρατιωτών του IDF. Για χάρη τους, άλλωστε, απλοποιήθηκαν και οι διαδικασίες απέλασης ξένων πολιτών από τη χώρα αν διαπράττουν οποιασδήποτε φύσης αδίκημα, ακόμα και αν αφορά πταίσμα που τιμωρείται με χρηματικό πρόστιμο. Ενδεικτική της έκτασης που έχει πάρει στον εθνικό δημόσιο λόγο η ανάρμοστη συμπεριφορά των Ισραηλινών τουριστών είναι και η συνάντηση του πρέσβη του Ισραήλ με τον Αντιπρόεδρο και τον Υπουργό Εξωτερικών της τοπικής κυβέρνησης. Στη διάρκεια της συνάντησης

τονίστηκε στον Ισραηλινό πρέσβη ότι η φιλοξενία της χώρας προς κάθε επισκέπτη είναι δεδομένη, αλλά κανείς δεν μπορεί να παραβιάζει τους τοπικούς νόμους και έθιμα ανεξαρτήτως εθνικής ή θρησκευτικής ταυτότητας. Στα περιστατικά που προκάλεσαν τις αντιδράσεις ντόπιων πολιτών και καταστηματαρχών συμπεριλαμβάνονται άσεμνες δημόσιες πράξεις, άρνηση εξόφλησης λογαριασμών, παράνομη κατοχή εκρηκτικών και βιαιοπραγίες εναντίον εργαζομένων στον τουριστικό κλάδο. Αξιοσημείωτη είναι και η άρνηση Ισραηλινού επιχειρηματία να δεχθεί έλεγχο από τοπικό κρατικό υπάλληλο, ισχυριζόμενος ότι η επιχείρηση του αποτελεί «ισραηλινό έδαφος». Πέρα από την επίσημη κρατική αντίδραση, διαδηλώσεις και συγκεντρώσεις τοπικών κινημάτων πραγματοποιήθηκαν σε διάφορα μέρη της χώρας με κεντρικό σύνθημα «Take Thailand Back». Δυσκολευόμαστε να φανταστούμε τον Έλληνα Υπουργό Εξωτερικών να τρίζει τα δόντια στις Ισραηλινές διπλωματικές αρχές, μας είναι παντελώς αδύνατο να φανταστούμε απελάσεις Ισραηλινών πολιτών που διαπράττουν παραβάσεις της ελληνικής νομοθεσίας. Στο σύμβολο του σύγχρονου, μαζικού και βάρβαρου τουρισμού παγκοσμίως ένας πολίτης ξένης χώρας μπορεί να απελαθεί για το παραμικρό πταίσμα. Στην Ελλάδα του «πυρήνα της Δύσης», πολίτες τρίτων χωρών που ευθύνονται για καταστροφικές πυρκαγιές αφήνονται ελεύθεροι και έχουν κάθε δυνατότητα να επιστρέψουν στη χώρα εφόσον το επιθυμούν.

Εν τω μεταξύ, 12 χώρες ανακοίνωσαν δημόσια την πρόθεση τους να εφαρμόσουν κυρώσεις εναντίον των παράνομων εποίκισμών του Ισραήλ στη Δυτική Όχθη. Ξεχωριστή περίπτωση ανάμεσά τους, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου με τον προσφάτως ορκισμένο νέο Πρωθυπουργό Άντι Μπέρναμ και τον Εβραϊκής καταγωγής Υπουργό Εξωτερικών Εντ Μίλιμπαντ. Η ανακοίνωση είναι αναμφίβολα μια σταγόνα στον ωκεανό των αιτημάτων του παλαιστινιακού κινήματος, ενώ σίγουρα εκφράζει μια πρόθεση ενσωμάτωσης των επιμέρους κινημάτων αλληλεγγύης από την επίσημη κυβερνητική πολιτική. Άλλωστε, ο ολοένα και βαθύτερος ριζοσπαστισμός αυτών των κινημάτων αυξάνει τον εκλογικό κίνδυνο για κάθε δυτική κυβέρνηση που ταυτίζεται απόλυτα με το Ισραήλ και τις πολιτικές του. Όμως η οξύτατη αντίδραση του Ισραήλ σε μια κίνηση που αναμένεται να έχει περιορισμένη υλική αποτύπωση επί του εδάφους αναδεικνύει κάτι βαθύτερο: οι ρωγμές που εμφανίζονται διάσπαρτα στο διεθνές πλέγμα συλλογικής απειλούν να μετατραπούν σε συστημική απειλή στην ίδια την ύπαρξη του Ισραήλ με τη σημερινή του μορφή. Το νήμα που συνδέει το οικοδόμημα των παράνομων ισραηλινών εποίκισμών με τους μηχανισμούς επιβολής του απαρτχάιντ και της γενοκτονίας είναι πιο φανερό από ποτέ. Η βρετανική κυβέρνηση οχυρώνεται πίσω από τις κατευθύνσεις του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, και της απόφασης του το 2024 να χαρακτηρίσει εθνοκάθαρση την ισραηλινή πολιτική στα κατεχόμενα εδάφη της Δυτικής Όχθης, για να δικαιολογήσει μια μετατόπιση ως προς την εξωτερική πολιτική του Ηνωμένου Βασιλείου. Ο τωρινός πρωθυπουργός το 2015 δήλωνε ότι εάν αναλάμβανε το πρωθυπουργικό αξίωμα θα πραγματοποιούσε το πρώτο του ταξίδι στο Ισραήλ, δείγμα των τότε προθέσεων του ως προς τις διμερείς σχέσεις με το Τελ Αβίβ. Τώρα αναγκάζεται από το βρετανικό κίνημα αλληλεγγύης και την πίεση της εκλογικής του βάσης να αναγνωρίσει την εθνοκάθαρση της Δυτικής Όχθης. Αναγκάζεται να υλοποιήσει μια μικρή

μόνο απαίτηση του Διεθνούς Δικαίου απέναντι σε ένα κράτος που παραβιάζει κάθε αρχή και πρόβλεψη του.

Οι αγώνες και οι διεκδικήσεις των Παλαιστινίων έχουν αποτέλεσμα. Η δράση του διεθνούς κινήματος αλληλεγγύης υπήρξε καταλυτική ως προς τη μεταστροφή της διεθνούς κοινής γνώμης υπέρ της Παλαιστίνης και κατά του γενοκτονικού κράτους του Ισραήλ. Η παραμικρή νίκη που επιτυγχάνεται έρχεται με ανυπολόγιστο κόστος στην Παλαιστίνη και εν μέσω εκτεταμένων εκστρατειών δυσφήμισης και καταστολής σε όσους και όσες κινητοποιούνται ενάντια στη γενοκτονία. Η ανακοίνωση των 12 χωρών είναι μια δικαίωση για τους αγώνες τους. Καμία κρατική νομιμοποίηση δεν ήταν απαραίτητη για να κριθεί το δίκαιο της παλαιστινιακής υπόθεσης. Όμως η χειροπιαστή επιβολή αλλαγής πολιτικής σε ένα κράτος σύμμαχο του Ισραήλ οφείλει να ερμηνευτεί ως απόδειξη ότι η ροή της ιστορίας έχει αλλάξει οριστικά. Η αντίφαση είναι αποπνικτική: η γενοκτονία στη Γάζα έχει ρίξει ρυθμούς αλλά συνεχίζεται κανονικά, η εθνοκάθαρση στη Δυτική Όχθη προχωρά πιο γοργά από οποιαδήποτε στιγμή μετά το 1967. Ταυτόχρονα, ο δρόμος προς την ιστορική δικαίωση της Παλαιστίνης φαίνεται πιο εφικτός από ποτέ. Οι δεκάδες νίκες του κινήματος BDS και η αλλαγή πολιτικής στα δυτικά κράτη θα λειτουργήσουν ως ενθάρρυνση στα εκατομμύρια μέλη του κινήματος αλληλεγγύης για να εντείνουν τις προσπάθειές τους, να γίνουν πιο αιχμηροί, πιο κατανοητοί ως προς τους σκοπούς τους, πιο στρατηγικοί και στοχοπροσηλωμένοι. Ο αγώνας εντός της Παλαιστίνης θα τροφοδοτήσει, όπως έκανε πάντα, κάθε άνθρωπο που στέκεται στο πλευρό της σε όλο τον κόσμο. Η διεθνής απομόνωση του κράτους-παρία είναι η πιο χρήσιμη χείρα αλληλεγγύης που μπορεί να προσφέρει το διεθνές κίνημα αλληλεγγύης.

Στον ορίζοντα διαφαίνεται η συμπλήρωση τριών χρόνων από την 7η Οκτώβρη και τις επιχειρήσεις της Χαμάς στη Γάζα και την ιστορική Παλαιστίνη. Το κουβάρι που ξεκίνησαν να ξετυλίγουν οι Παλαιστίνιοι μαχητές εκείνη τη μέρα έχει περάσει στα χέρια άλλων λαών της περιοχής, με τους Ανσαραλάχ να αποτελούν αναμφισβήτητα το πιο αξιοπρόσεκτο παράδειγμα των τελευταίων ημερών. Η νέα φάση στην οποία μπαίνει ο εμφύλιος πόλεμος στην Υεμένη, που είναι κατά βάση άλλη μια απόπειρα ξένων δυνάμεων να κυριαρχήσουν στο νότιο άκρο της αραβικής χερσονήσου, αντλεί τη δυναμική του από την τεκτονική αλλαγή που προκάλεσε στην περιοχή η δράση των παλαιστινιακών οργανώσεων αντίστασης αλλά και του συνόλου του «Άξονα της Αντίστασης». Οι δυνάμεις της κυβέρνησης του Άντεν, παρά την χρηματοδότηση, τον εξοπλισμό και τη διπλωματική στήριξη της Σαουδικής Αραβίας, βιώνουν μια κατάρρευση «α λα Ασάντ» το 2024 και χάνουν τη μία στρατηγική πόλη μετά την άλλη, παραχωρώντας οριστικά τον πλήρη έλεγχο της ανατολικής ακτής της Ερυθράς Θάλασσας στους Ανσαραλάχ. Το Ριάντ δεν έχει πλέον τη δυνατότητα να παρεμβαίνει τόσο αποφασιστικά στις εσωτερικές υποθέσεις ξένων κρατών. Το Ισραήλ δεν είναι ο άσπονδος εταίρος που μπορεί να συνθέσει (έστω στα παρασκήνια) μια νέα ισορροπία δυνάμεων στη Μέση Ανατολή. Ο προνομιακός σύμμαχος της νέας Συρίας είναι η Τουρκία, ενώ το Ιράν συγκρούεται στρατιωτικά με

τον βασικό γεωπολιτικό εταίρο του επί δικού του εδάφους. Ο ίδιος εταίρος, που ηττήθηκε στα Στενά του Ορμούζ, αναλαμβάνει ισχυρότερο ρόλο στον Λίβανο πιέζοντας με κάθε τρόπο την εμπόλεμη χώρα να κανονικοποιήσει τις σχέσεις με τον κατακτητή της. Το μακρύ χέρι του Ριάντ χάνει τη διεισδυτικότητα του όταν η Ουάσινγκτον αποφασίζει να πάρει την κατάσταση στα χέρια της. Πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα για τη Σαουδική Αραβία και τις λοιπές μοναρχίες, αν η 7η Οκτώβρη δεν είχε θρυμματίσει τις προσδοκίες για την επιτυχία των Συμφωνιών του Αβραάμ και την οργανική ενσωμάτωση του Ισραήλ στο γεωπολιτικό και οικονομικό σκηνικό της Μέσης Ανατολής;

Το βασικό πρόβλημα της περιοχής είναι η ανάμιξη αλλότριων δυνάμεων στην πολιτική και οικονομική ζωή της. Σιιτικές πολιτοφυλακές στο Ιράκ, εθνικά κινήματα αντίστασης και ανεξαρτησίας στην Υεμένη, παλαιστινιακή αντίσταση στο τελευταίο παράδειγμα εποικιστικής αποικιοκρατίας του κόσμου, ένοπλα πολιτικά κινήματα αντίστασης όπως η Χεζμπολάχ τροφοδοτούνται από την ασίγαστη επιθυμία του δυτικού ιμπεριαλισμού να ελέγξει τους πόρους και τις εμπορικές οδούς της. Ο πολιτισμικός ιμπεριαλισμός και η απόπειρα πολιτικής κυριαρχίας επί των πληθυσμών της είναι το καταστροφικό συμπλήρωμα που γεννάει τους πολέμους των τελευταίων δεκαετιών. Πλατιά τμήματα των κοινωνιών της αναγνωρίζουν τον ίδιο εχθρό, εκφράζονται από ποικίλα κινήματα αντίστασης ενάντια στην ίδια απειλή. Η απόπειρα επανένωσης της Υεμένης κάτω από την ομπρέλα ενός πολιτικού σχεδίου εθνικής ανεξαρτησίας είναι άλλος ένας κόμβος στην αργή διαδικασία από-δυτικοποίησης της περιοχής. Με παντόφλες ή χωρίς, οι Ανσαραλάχ έβαλαν απλώς ένα λιθαράκι σε αυτή τη διαδικασία.